

Liite 2

JYVÄSKYLÄN KAUPUNGINKIRKON KUORISÄÄNTÖ

Yleistä

Kaupunginkirkossa vietetään jumalanpalveluksia kaikkina kirkollisina pyhäpäivinä, kirkkokalenterin mukaisesti. Pääsääntöisesti vietetään messu, harkinnan mukaan sanajumalanpalvelus esim. itsenäisyyspäivänä. Jumalanpalveluksen kokonaissuunnittelusta ja toteutuksesta vastaa liturgi. Messun tehtävissä pääsääntöisesti vähintään liturgi, avustava pappi, (jumalanpalvelus)diakoni, kanttori ja suntio. Yhdellä papilla Toivottavaa, että muissa tehtävissä myös seurakuntalaisia: lukijoina, ehtoollisavustajina, ovella vastaanottamassa kirkkoon tulijoita, esirukoustehtävissä, muusikkoina...

- Messun toteutuksessa seurataan Jumalanpalvelusten kirjan järjestystä, käytetään I sävelmä-sarjaa. Käsikirja antaa mahdollisuuden vaihtoehtoihin toteutustapoihin – kuitenkin niin, että palvelus on toteutukseltaan ennustettava ja tunnistettavissa. Jumalanpalveluksen oppaan suomia vaihtoehtoja voidaan käyttää luovasti ja yhdessä sopien.
- Erityismessut (esim. Suomalainen / Hiljaisuuden tms. messu) ovat tietyissä tilanteissa erikseen sovittuna perusteltuja.
- Yömessuja vietetään pääsääntöisesti jouluna ja pääsiäisenä. Näiden kohdalla on myöhäisen ajankohdan vuoksi erityisesti kiinnitettävä huomiota messun keston (tavoiteaika n. 60 min.).
- Liturgi laatii messumonisteen, jossa pyhän teeman esittely, lukukappaleet (jos pitkiä, niin valikoiden), rukouksia, psalmin kertosaie, rukouslaulu ja muuta infoa: messun tehtävissä mukana olevat, ja maininta esim. kirkkokahveista / muista lähiajan tapahtumista... Ennen messua joku (vapaaehtoinen) ovella jakamassa messumonisteita ja tervehtimässä kirkkon tulijoita. Messumonisteet tallennetaan S: kansio / Jp-elämä / Messumonisteet. Vähitellen saamme kaikkia kirkkovuoden pyhiä varten pohjat, joita voidaan muokata ja päivittää tulevana vuosina.
- Liturgi (ensisijaisesti) tai P huolehtii vapaaehtoisten avustajien rekrytoinnista yksittäiseen messuun. Listaa ylläpidetään ja päivitetään S:kansiossa. Avustajien listaa päivitetään ja ylläpidetään S:kansiossa.
- Liturgi saapuu kirkkoon viimeistään 9.15. Muut tehtävissä olevat 9.30. Messun kulku käydään läpi sakastissa tarvittavilta osin, erityisesti tehtävänjako ja vaihtoehtoiset toteutustavat. Liturgi johtaa sakastirukouksen.
- Messun toimittajat istuvat etupenkin edessä olevilla tuoleilla, ensisijaisesti virsitaulun puolella. Tarpeen vaatiessa käytetään myös tuoleja saarnatuolin alla.
- Suntio huolehtii yleisestä järjestyksestä kirkkosalissa. Hengellinen liikehdintä ja äänehtiminen pysyköön kohtuuden rajoissa. Kenenkään ei pidä tulla hengellisesti ahdistetuksi. Jos häiriön uhka vaarantaa ihmisten turvallisuuden, suntion tehtävä on soittaa poliisille. Kerrataan aika ajoin turvallisuussuunnitelmaa (kansio sakastissa).
- Ristikulkuetta käytetään pääsääntöisesti tehtävään siunaamisissa, konfirmaatioissa ja piispanmessuissa. Kulkuekynttilöinä voidaan käyttää kahta alttarikynttilää.

- Rippikoululaiset ohjataan istumaan kirkon etuosaan, etummaisiin riveihin, jossa heille on helpompi antaa tarvittaessa ohjausta. Rippikoulukortit jätetään kirkon eteisessä olevaan laatikkoon. Suntio leimaa kortit messun aikana. Leimasinta ei säilytetä näkyvillä.
- Kanttori vastaa messun musiikista ja johtaa sen toteutusta. Ennen messua kanttori ilmoittaa hyvissä ajoin suntiolle virsitaululle tulevat numerot.
- Kirkkotilan käyttämisessä otetaan huomioon Kaupunginkirkon historiallinen näkökulma sekä tilan asettamat rajoitteet Tämä koskee, paitsi jumalanpalveluksia, myös muita tilaisuuksia, esim. kirkossa järjestettävät konsertit. Alttarikaiteen sisäpuolelle ei sijoiteta soittimia eikä esiintyjä.
- Kirkollisten toimitusten yhteydessä seurakuntalaisia opastetaan koristelun, valokuvauksen, kukittamisten yms. järjestämiseksi siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän häiriötä.

MESSUN KULKU

I JOHDANTO

1. Alkumusiikki
2. Virsi
3. Alkusiunaus ja johdantosanat
4. Yhteinen rippi
  - ensisijaisesti P johtaa
  - kehotus ja sp lukupulpetista, st vaihotehtoisesti myös alttarikaiteen ääreen polvistuen
  - st yhdessä lausuen 700-714 tai P lukee
  - synninpäästön jälkeen ei yleensä kiitosrukousta
5. Psalmi
  - joko laulaen tai lausuen
  - kanttori, pappi, kuoro tai vapaaehtoinen, yksin tai vuorolauluna, moniäänisesti
  - antifonin sijasta voidaan käyttää kertosaettä
6. Kyrie

Voidaan käyttää myös Kyrie-litaniaa, jolloin Kyrie on joko vaihtoehdon A mukainen tai vaihtoehto B jaksotettuna
7. Kunnia ja kiitosvirsi

Kunnian voi laulaa myös joku muu kuin kanttori. Kiitosvirtenä käytetään käsikirjan mukaisia vaihtoehtoja.
8. Päivän rukous

II SANA

9. Vanhan testamentin lukukappale:
10. Vastausmusiikki
11. Uuden testamentin lukukappale:
12. Päivän virsi
13. Evankeliumi, jonka ympärillä Halleluja-hymni (virren 339 sävel)
14. Saarna

- Voi saarnata myös lukupulpetista, esim. yömessuissa.

15. Uskontunnustus

16. Yhteinen esirukous

- valmistetaan etukäteen. Jos laaditaan yhdessä seurakuntalaisten kanssa, P ohjaa prosessia.
- voidaan jaksottaa rukouslauluin
- liitetään rukoukseen pyydetyt esirukoukset tiiviisti sanoittaen (nimiä ei mainita, muutenkin suojellaan ihmisten yksityisyyttä)
- Kirkollisten ilmoitusten kuolleiden nimien jälkeen soitetaan tai lauletaan pieni rukousta ja muistelua tukeva musiikki

IV EHTOOLLINEN

17. Uhrivirsi, jonka aikana kerätään kolehti. P ilmoittaa kolehtikohteen ja kattaa ehtoollispöydän

- liturgi siunaa kolehdin ja siirtyy sen jälkeen alttarille.

18. Ehtoollisrukous

- Me julistamme lauletaan, ellei toisin sovita.

19. Isä meidän –rukous, jonka jälkeen avustajat siirtyvät alttarille.

20. Herran rauha

21. Jumalan Karitsa

22. Ehtoollisen vietto

- pyritään jakamaan kahdella parilla, sakastin puoleinen pari jakaa tarvittaessa salin puolelle (liikuntarajoitteisille).
- Leivän ja viinin jakajat käyttävät samaa sanamuotoa. Käytetään lyhyttä sanamuotoa (Kristuksen ruumis / veri, sinun puolestasi annettu / vuodatettu), ellei toisin sovita.
- Liturgi / pappi arvioi, kenelle ehtoollinen annetaan. Rippikoululaisille ei jaeta, ellei ole etukäteen sovittu koko ryhmän ja heidän vanhempien kanssa.
- Ne, joille ehtoollista ei voi jakaa tai sitä eivät halua, siunataan (esim. toisten uskontojen / kirkkokuntien edustajat) heidän tullessaan ehtoollispöytään.
- Konsekroitu leipä ja viini pyritään käyttämään loppuun. Leipää lisättäessä asetussanat (viiniä ei tarvitse)
- Gluteeniton leipä (kosketaan vain vasemmalla kädellä) ja alkoholiton viini tarjolla. Leivät pikku pateenilla, viini pikku kannusta pöytää katettaessa pariin pikariin.
- Yömessuissa ja tilanteissa, joissa on kirkontäysi osallistujia, käytetään ensisijaisesti intinktiomaljaa, jolloin ehtoollisen jako tapahtuu kuorin portaiden edessä.
- lopuksi ehtoollisen jakotehtävissä olevat jakavat sen toisilleen, saatuaan ehtoollisen avustajat palaavat paikalleen. Vain liturgi jää alttarille.

Ehtoollismusiikki

- virsi
- muuta musiikkia

23. Kiitosrukous: voi olla samalla ylistysvirsi, jossa kiitetään ehtoollisen lahjasta.

V PÄÄTÖS

24.Ylistysvirsi

25.Siunaus

26.Lähetäminen

- jonka yhteydessä L antaa tarvittavan infon esim. kirkkokahveista tms.
- lähettämissanojen jälkeen seurakuntalaiset voivat poistua kirkosta
- lähettämissanojen sijoittaminen ennen tai jälkeen päätösmusiikin riippuu musiikin luonteesta: siitä, ohjaako musiikki mietiskelyyn vai reippaaseen ulosmarssiin.

27.Päätösmusiikki

MESSUN JÄLKEEN

- tehtävissä olleet siirtyvät (ellei kiire Lahjajarjuun tai toimituksiin) kirkon ulko-ovelle saattamaan ihmisiä ulos.
- flunssakaudella ei kätellä

Messun tehtävissä

Liturgi:

Avustava pappi:

Kanttori:

Musiikki:

Ehtoollisavustajat:

Tekstinlukijat:

Suntio:

Muissa tehtävissä (esirukous, tervehtijöinä, draamaa, kolehdinkerääjinä...)